דער לאָם אנדזשעלאָסער אידישער סאנאַטאריום און „עקס פיישענטס האוז" ביי דער ארבייט

(א בריעף פון לאָם אנדזשעלאָס) פון י. בראנשטיין

דאָס וואָס איז ערשט מיט זיבעצעהן יאָהר צוריק געווען דער חלום פון א גרופּע פאָלקס מענשען, איז היינט צו טאג אן אומבאשטרייטבארער פאקט, מיט וואָס די היגע אידישע עפענטליכקייט נעהמט זיך טאקע איבער, און מיט וואָס יעדער אייגער שטאלצירט, ווי מיט דער וויכטיגסטער דערגרייכונג אין אונזער געזעלשאפטליך אידיש לעבען ביי די ברעגען פון דעם פאסיפיק — דער לאָם אנדזשעלאָס אידישער סאנאַטאריום און עקס פיישענטס האוס.

פון דעם יאָהר 1913 ווען דער סאנאַטאריום האָט זיך ארגאניזירט ביז איצט זיינען א סך וואסערען אריבער, און דער סאנאַטאריום וואָס האָט זיך דאן געעפענט מיט עטליכע לייוועטענע ביידלאך, האָט זיך אין דעם לויף פון די 17 יאָהר פון זיין עקזיסטענץ אזוי רחבות'דיג צוצווייגט און צוגעליהט, אז די "שטארט פון האפענונג", ווי מען רופט דאָ געוועהנליך דעם סאנאַטאריום, האָט זיך קונה שם געווען איבער דאנען אמעריקא, ווי איינע פון אונזער שעהנסטע און נוצליכסטע נאציאָנאלע אינסטיטוציעס איבער דעם גאנצען לאנד.

דער סאנאַטאריום איז א פרייע נאציאָנאלע אינסטיטוציע וואָס באהאנדעלט און האלט אויס לונגען קראנגע מענשען, וואָס קענען זיך אליין ניט אויסהאלטען. אין דעם סאנאַטאריום ווערען אריינגענומען אלס פאציענטן מענשען פון דעם עלטער פון 14 יאָהר און מעהר, און היינט צו טאג פארמאָגט דער סאנאַטאריום 160 בעטען, פארנעהמט א שטח פון 27 אקער לאנד אין דעם סאמע הארץ פון די מאראנצען גערטנער, 29 מאָדערנע געביידעס מיט די גאר לעצטע איינריכטונגען פאר די באקוועמליכקייטען פון די פאציענטען, און אויך א גאר פיינעם "פאולטרי און דעיריי" פארם.

אין דעם סאניטאריום געפינט זיך א מעדיקאל סטאף פון 5 רעזידענט דאקטוירים, 18 נורסעס, און אריבער 30 וויזיטן דאקטוירים, פאכלייט און ספעציאליסטען אויף אלע געביעטען פון מעדיצין — און עס ווערט אויפגעפאסט אויף די פאציענטען ביז זייער געזונטס צושטאנד ווערט דערפיהרט צו אזא מצב, ווען זיי הערען אויף צו זיין אנשטעקענד.

ביז דעם ערשטען יאנואר 1930 האָט דער סאנאַטאריום אויסגעהאלטען, 2818 פאציענטען.

די עקס פיישענטס האוס האָט זיך געגרינדעט אין דעצעמבער 1919, און האלט אויס און פאסט אויף אויף די סאנאַטאריום אויס עקס פאציענטען אזוי לאנג, ביז זיי געווינען צוריק זייער כח און קענען זיך אומקעהרען צו א גאָרמאלען לעבען.

די עקס פיישענטס האוס פארמאָגט 4 מאָדערנע געביידעס, איינשליסענדיג א כירורגישען שפיטאל — אויף צוויי אקער לאנד אין בעלוועדיער, קאל. 56 בעטען, און האָט ביז אנהויב 1930 אויסגעהאלטען 920 פאציענטען.

דעם ערשטען אקטאבער 1928 האָט זיך די עקס פיישענטס האוס פאראייניגט מיט דעם סאנאַטאריום. און מיט דער פאראייניגונג פון די צוויי אנשטאלטען האָבען זיך די פערספעקטיוון פון פון דער אינסטיטוציע — באדייטענד פארגרעסערט.

די ווייסע פלאג געהערט צו יענע פארשלעפטע קראנקהייטען וואָס שלעפּט מיט זיך אלעמאל מיט, פארשיערענע אנדערע קראנקהייטען. עס איז זעלטען ווען צו טרעפען א טובערקולאָזיס פאציענט וואָס זאָל גלייכצייטיג ניט ליידען פון עטליכע אנדערע קראנקהייטען, און אפטמאָל אויך קראנקהייטען, פון גאר א פאטאלען כאראקטער, די צווייטע אנשטאלטען האָבען זיך דעריבער זעהר געניוטיגט אין אן איינגענעם כירורגישען שפיטאל שוין צוליעב דעם אליין, וואָס גאר א גרויסע צאָהל פון די פאציענטען נויטיגען זיך אין דעם, און אויך טיילווייז דערפאר, וואָס די היגע שפיטאלען האָבען אלעמאל געמאכט גאר גרויסע שווערינקייטען צו אריינגענעהמען די סאנאַטאריום אין עקס פיישענטס האוס פאציענטען, וואָס האָט מן הסתם אין זיי אליין זיך דערוועקען די איינגענע איניציאטיווע, און זיי וועלען מן הסתם ארויסגעבען אן איינענעם זשורנאל, וואָס וועט אנטשפּרעכען זייער איינגען אין די אנשטאלטען.

ווי א נאציאָנאלע פאָלקס אינסטיטוציע איז דער סאנאַטאריום און עקס פיישענטס האוס אלעמאָל אנגעווייזען אויף דער ברייטער און פרייוויליגער אונטערשטיצונג פון די אידישע מאסען איבער דעם גאנצען לאנד. זיין בולטסטען אויסדרוק האָט אָבער דער סאנאַטאריום און עקס פיישענטס האוס געפונען אין די 35 אויקזיליערים וואָס זיינען פארשפּרייט איבער דעם גאנצען לאנד. די אויקזיליערים זיינען די בעסטע פארמיטלער צווישען דער אינסטיטוציע און דער אמעריקאנישער אידישער עפענטליכקייט. יעדען יאָהר קרעמען די אויקזיליערים, דורך די דעלעגאטען פון אונזער אלעמענס איינסטיטוציע, פאר אלע מאָנאטן מיט דעם באוואוסטזיין פון פארגאנגענעם יאָהר, שאַפען פלענער פון ווייטערדיגע ארבייט, און פאָהרען אהיים מיט דעם באוואוסטזיין פון פארטצוזעצען זייער ארבייט אין דיאינטערעסען פון אונזער אלעמענס איינסטיטוציע. פאר אלע מאָנאטן מיט לייב און לעבען יעדען טאג פון יאָהר.

דער סאנאַטאריום און עקס פיישענטס הוים האָט שוין אויך באוויזען צו פאראינטערעסירען די היגע מאוויז קאלאָניע אין זייערע נויטיגן. עטליכע אונטערנעהמונגען און דערפאָלגרייכע אויך — מיט דער אונטערשטיצונג פון דער אידישער געזעלשאפט אין לאָס אנדזשעלאָס, אין דער אנגעהויבענער צייט פון דער אויפבויונג פון דער פארוואלטונג, אז דער אויפבויונג פון דער פארוואלטונג, מיט דעם אויפבוי פון דעם כירורגישען שפיטאל אין דער עקס פיישענטס האוס און דער מעדיקאל געביידע אין דעם סאנאַטאריום, וואָס וועט אין זיך איינשליסען אלע נויטיגע לאבאראטאריעס, עקס רעי איינריכטונגען, דענטאל דעפּארטמענט, א כירורגישען דעפּארטמענט, און אפיסעס פאר דער פארוואלטונג, מיט דעם אויפבוי פון דעם כירורגישען שפיטאל אין דער עקס פיישענטס האוס און דער מעדיקאל געביידע אין דעם סאנאַטאריום, טרעט די אינסטיטוציע אריין אין דעם גלענצענדסטען פעריאָד פון איהר לעבען. וואָס שטעלט איהר אוועק אין א לאנג זיך צו מאכען נוצליך פאר יעדען פאציענט באזונדער, אויף יעדען געביט פון מעדיצינישער הילף.

די פאראייניגונג פון די צוויי אנשטאלטען האָט מיט זיך אויך געבראכט די פראבלעם פון דעהאבילי טאציע.

וואָס מיינט רעהאבילי טאציע?

רעהאבילי טאציע איז אונזער פאל מיינט, דורכצויפיהרען אין לעבען א פראגראם פון דירעקטער קאָנסטרוקטיווער הילף פאר אלע עקס פאציענטען פון דער אינסטיטוציע.

מיט אנדערע ווערטער מיינט דאָס, דאָס די פארוואלטונג פון דעם לאָס אנדזשעלאסער אידישען סאנאַטאריום און עקס פיישענטס האוס באשעפטיגט זיך לעצטענס מיט דער אידעע פון איינארדנען שעפער אין דער עקס פיישענטס האוס וואו די פאציענטען זאָלען זיין באשעפטיגט, ביי א פאסנער און סאניטאר, אונטער דער אויפזיכט פון א דאקטאר, און ביסלאכווייז ארויסגעפיהרט ווערען פון דער לאנג פון צו זיין אנגעוויזען אויף יענעם. און אריינגעבראכט ווערען אין יענער דעקלעטערער לאנג פון מענשליכער חשיבות. וואו יעדער איינער פון זיי זאָל מיט דער צייט ווערען אן עקאָנאָמיש אוטאפהענגיגער מענש וואָס דארף ניט זיין אנגעוויזען אויף מיינענס חסדים.

די היגע ליידים אוקזיליערי פון דער עקס־פיישענטס האוס האָט שוין אפילו פרעזענטירט דעם סאנאַטאריום און עקס פיישענטס האוס מיט א שטיק לאנד, אין שבנות מיט דער עקס פיישענטס האוס פאר אט דעם צוועק, און אזוי גיך ווי די נויטיגע פאנדען וועלען דערפאר געשאפען ווערען, וועט די פארוואלטונג צוטרעטען צו דער ארבייט פון אויפבויונג אזא שאפ.

די פארוואלטונג פון די דערמאָהנטע צוויילינג אנשטאלטען האָט זיך די לעצטע עטליכע יאָהרען טאקע אויך גענומען ארומקוקען אויף די קולטורעלע נויטען פון די פאציענטען. אין דעם סאנאַטאריום וואו עס איז פאראן א זעלטען ווען אן רחבות'דיגער זאָל, דער "רעקרעיאשען האָל" פון די בעי סיטיעס — האָבען די ווארנער ברידער איינגעארדענט א וואיאאפאָ, וואו עס ווערען זעהר אפט געוויזען ריידענדיגע בילדער. די פאציענטען אין דעם סאנאַטאריום האָבען אויך קורסען אין בוכהאלטעריע, סטענאגראפיע און סיטיזענשיפּ. עס ווערען דאָרט אפט דורכגעפיהרט ליטעראריש־וואָקאל מוזיקאלישע קאָנצערטען און לעקציעס. אין דער עקס פיישענטס האוס ווערט לעצטענס איינגעארדענט א ביבליאטעק, און אין דעם סאנאַטאריום האָבען די פאציענטען שוין לאנג א ביבליאטעק מיט א גרויסען אויסוואהל פון ביכער, אין אידיש און אין ענגליש. די פאציענטען פון ביידע אנשטאלטען זיינען אויך באזארגט מיט טעגליכע צייטונגען, וועכענטליכע און מאָנאטליכע זשורנאלען. מיט דער צייט וועט נעהמונגען און דערפאָלגרייכע אויך — אויסגעבויט ווערען דעם געזאמטען אויסצוביל־דונג פון אלע מענשען, אין אמעריקא אין א לאנד פון בלאָה, אז אמעריקא איז דאָס לאנד, דאָס קלאסישע לאנד פון רעקלאמען, און אויף דעם גרונט קומען פארשיערענע 'איינגעווערטע קינסטלער" און זוכען צו נעהמען דעם עולם אויף זיכער מיט רעקלאמען. מען פארגעסט אָבער אז די אמעריקאנער לאָזען זיך ניט אייביג נארען, און אז זיי באנוגענען זיך ניט בלויז מיט רעקלאמען. מען מוז אויך געבען די "מחורה" וואָס מען אנאָנסירט.

דער עולם דערשפּירט עס מיט זיין געזונטען חוש, און ווען דער עולם ווערט בייז, ווען דער עולם דערשפּירט אז מען נארט איהם, דאן ענטפערט ער מיט א פארעקשנ'טער גלייכגילטיגקייט.

אין געקומען קיין אמעריקא אברהם מאָרעווסקי, ער איז אליין א געבילדעטער מענש, א גוטער טעאטראל. ער איז געקומען מיט גראנאנטיעס פון אייראָפּעאישע קריטיקער. עס האָט אָבער ניט געהאלפען. ער איז בעסטען פאל ענטנומען פון א קראנא אדער פון אן אלטער דייטשער פיעסע.

דאָס אידישע טעאטער מוז אויפוואכען! דאָס אידישע טעאטער מוז נאכגעהן מיט דער צייט. מען קען ניט לעבען אין א וועלט פון ציוויליזאציע מיט אלטע פרימיטיווע מיטעל. מען מוז זיך צופאסען צו דער נייער וועלט, צו די נייע בעדינגונגען און צו די בעניטע געזונטע און פרישע פאדערונגען פון אונזער אידישען עולם.

דאָס אידישע טעאטער איז אמעריקא

פון יעקב קירשענבוים

לאָמיר זיך ניט נארען! לאָמיר זיך זעהן אָהן די מאסקעס! לאָמיר זיך אָנקוקען פנים אל פנים אונטער די קולישען, אָהן גרים, אָהן פארב. עס קען זיין אז מיר וועלען דאן דערזעהן ווי עקעלדיג אונזער שפּיעל איז. ווי אלים מיר זענען. מיר וועלען דאן דערזעהן אונזער גייסטיגען דלות, אָבער ביי אונז וועט זיך דערוועקען מוט און לוסט צו דערהויבען דאָס גאנצע אידישע טעאטער און עס אוועקשטעלען אויף א געזונטען פונדאמענט.

דער עולם פיהלט אינסטינקטיוו די אונערענסטקייט פון די טעאטער־לייט. זיי פיהלען ווי מען נארט זיי און ווי מען שרייט אין וואָלד, אזא עכא הערט מען. דאָס איז אן אלטער כלל פון וועלכען די טעאטער מענשען וואָלטען זיך געמעגט עפּעס אפּלערנען.

עס איז דער חוב פון די אידישע זינסטלער צו פארבינדען זיך קולטורעל מיט דער אידישער אינטעליגענץ. דער מאָדערנער קינסטלער איז אין אמת'ן דער צענטראלזירער... פון זינט די אידישע קונסט איז געווארען פאפּולאריזירט און דעמאָקראטיזירט איז פאר'ן שאפענדען קינסטלער פשוט ענג געווארען די וועלט אזוי ענג אז ער קען זיך פשוט נישט א ריהר טאָן.

צעהנדליגע געבוירענע שוסטערס, בעקערס, שניידער, בלעכער און שלאָסערס זענען אין אונזער צייט, מיט'ן כח כון טעכניק אריין אין דער "קונסט פּראָפעסיע" אין שאפען "קונסט" פארן טעאטער, פאר צייטונגען, פאר זשורנאלען. אָבער הויפּטזעכליך פאר'ן אידישען טעאטער און זיין "קונסט" ווערט דורכגעפיהרט מיט אזא געניטקייט, מיט אזא מין פלינקייט, אז מען דארף זיין א גרויסער, אן אמת'ער קענער זיי צו כאפּען ביי זייער פעלשונג.

קיין מארק איז היינטיגע צייטען ניט אזוי פארפלייצט מיט פאלשע קונסט, ווי דער אידישער טעאטער מארק. אלע שרייבען דראמען, און דוקא פיין שרייבעריי, און אמת קונסטלעריש קען יעדער איינער, וואָס קען ניט — אָדער ווייל ניט טאָכען א לעבען פון פיזישער ארבייט.

די פעהיגקייט צו געבויכוכען די אויסערליכע מיטלען פון קונסט־שאפונג איז געווארען שרעקליך אלגעמיין, און די טעאטער קונסט בכלל איז צוליעב דעם געווארען א סארט בליהענדע אינדוסטריע מיט "הענד" וואָס פאבריצירט זי.

דער אמת'ער קינסטלער, — דער אריסטאקראט שטעהט ווי א כהן גדול אין ליטען דעם כאָטשען אפּרפלייטעט טעאטער מארק, און קוקט זיך צו ווי "דאָס פאָלק", די "פאָלקסמענער" האָבען מיט הוצפה אריינגעריסען אין דעם קונסט־טעמפּעל און האָבען דאָס קודש־קדשים פארוואנדעלט אין א ביילינען באלאגאן, אין א קרעטשמע! שטעהט אזוי דער קינסטלער א באליידיגטער, א דערנידריגטער און זעהט ווי מען שפּייזט דאָס פאָלק מיט פוילער שפּייז.

אין שפּיץ, ווערט צוריסען מיין הארץ. ניט צוליעב דעם קרייזס. אין אידישען טעאטער, נאָר צוליעב דעם וואָס טעאטער איז געווארען א פאבריק און עס שטעקט פון איהם דער פאבריק־גייסט.

מען האָט איינגערעדט דער אייראָפּעאישער אינטעליגענץ אז אמעריקא איז א לאנד פון בלאָה, אז אמעריקא איז דאָס לאנד, דאָס קלאסישע לאנד פון רעקלאמען, און אויף דעם גרונט קומען פארשיערענע 'איינגעווערטע קינסטלער" און זוכען צו נעהמען דעם עולם אויב זיי ווילען האָבען דערפאָלג ביים עולם. עס וועט זיי גארנישט העלפען ווייל דער עולם איז געווארען גלייכגילטיג.

אנשטאט צו בעוויזען און בעויפּצען דעם איצטיגען טעאטער אין אמעריקא, וואָלט געווען פיעל בעסער, ווען זיי זאָלען אויפשטעהן פון זייער "חינער פּלעץ" און דערזעהן אין וועלכען צייט־אלטער זיי לעבען.

דאָס אידישע טעאטער אין דער גאנצער וועלט האָט זעהר רייכע שכנים. אין אייראָפּא די פוילישע, די דייטשע ביחכנע, אין אמעריקע די ענגלישע ביחכנע. ווען מען זעהט ווי די בעסטע אפּערעטען פון א לעהאר, דאן איז שווער צו נעהמען דריי דאָלאר פאר א שלעכטער דראמע, וועלכע איז אין בעסטען פאל ענטנומען פון א קראנא אדער פון אן אלטער דייטשער פיעסע.

דאָס אידישע טעאטער מוז אויפוואכען! דאָס אידישע טעאטער מוז נאכגעהן מיט דער צייט. מען קען ניט לעבען אין א וועלט פון ציוויליזאציע מיט אלטע פרימיטיווע מיטעל. מען מוז זיך צופאסען צו דער נייער וועלט, צו די נייע בעדינגונגען און צו די בעניטע געזונטע און פרישע פאדערונגען פון אונזער אידישען עולם.

בית עלמין שומר באריכט אידישע מתים אויסגראבענדיג די קברים

(איטא).

א שטארקען רושם האָט דאָ געמאכט דער גרויליכער בזיון־המת, וואָס איז געשען אין ישראל, מען האָט דאָ געכאפּט דעם קריסטליכען וועכטער פון אידישען בית עולם ביים אויפגראבען א קבר אן אפּצייהונגען דער אידישער אויפגעשטאנען פון זייער "חינער פּלעץ" און דערזעהן אין וועלכען צייט־אלטער זיי לעבען.

דאָס אידישע טעאטער אין דער גאנצער וועלט האָט זעהר רייכע שכנים. אין אייראָפּא די פוילישע, די דייטשע ביחכנע, אין אמעריקע די ענגלישע ביחכנע. ווען מען זעהט ווי די בעסטע אפּערעטען פון א לעהאר, דאן איז שווער צו נעהמען דריי דאָלאר פאר א שלעכטער דראמע, וועלכע איז אין בעסטען פאל ענטנומען פון א קראנא אדער פון אן אלטער דייטשער פיעסע.

דאָס אידישע טעאטער מוז אויפוואכען! דאָס אידישע טעאטער מוז נאכגעהן מיט דער צייט. מען קען ניט לעבען אין א וועלט פון ציוויליזאציע מיט אלטע פרימיטיווע מיטעל. מען מוז זיך צופאסען צו דער נייער וועלט, צו די נייע בעדינגונגען און צו די בעניטע געזונטע און פרישע פאדערונגען פון אונזער אידישען עולם.

דאָס אידישע טעאטער איז אמעריקא אין א לאנד פון בלאָה, אז אמעריקא איז דאָס לאנד, דאָס קלאסישע לאנד פון רעקלאמען, און אויף דעם גרונט קומען פארשיערענע 'איינגעווערטע קינסטלער" און זוכען צו נעהמען דעם עולם אויב זיי ווילען האָבען דערפאָלג ביים עולם. עס וועט זיי גארנישט העלפען ווייל דער עולם איז געווארען גלייכגילטיג.

אנשטאט צו בעוויזען און בעויפּצען דעם איצטיגען טעאטער אין אמעריקא, וואָלט געווען פיעל בעסער, ווען זיי זאָלען אויפשטעהן פון זייער "חינער פּלעץ" און דערזעהן אין וועלכען צייט־אלטער זיי לעבען.

דאָס אידישע טעאטער אין דער גאנצער וועלט האָט זעהר רייכע שכנים. אין אייראָפּא די פוילישע, די דייטשע ביחכנע, אין אמעריקע די ענגלישע ביחכנע. ווען מען זעהט ווי די בעסטע אפּערעטען פון א לעהאר, דאן איז שווער צו נעהמען דריי דאָלאר פאר א שלעכטער דראמע, וועלכע איז אין בעסטען פאל ענטנומען פון א קראנא אדער פון אן אלטער דייטשער פיעסע.

דאָס אידישע טעאטער מוז אויפוואכען! דאָס אידישע טעאטער מוז נאכגעהן מיט דער צייט. מען קען ניט לעבען אין א וועלט פון ציוויליזאציע מיט אלטע פרימיטיווע מיטעל. מען מוז זיך צופאסען צו דער נייער וועלט, צו די נייע בעדינגונגען און צו די בעניטע געזונטע און פרישע פאדערונגען פון אונזער אידישען עולם.

3 פארשטעלונגען פון מישא און לוסי נערמאן אין סטענדערד טעאטער

מישא און לוסי נערמאן מיט זייער נאנצער טרופּ פון ראָלאנד טעאטער ניו יארק וועלען שפּיעלען אין טאראנטא דריי פארשטעלונגען. זיי ווערען אויפטרעטען אין "חתונה קייטען", א פיעסע וואָס איז געווען ווירקליך א סענסאציע אין ניו יארק היינטיגען סעזאן. די קריטיקער פון אלע צייטונגען האָבען צוגעגעבען אז "חתונה קייטען" איז בעסטע און שטארקסטע פון "די אייביגע מאמע", צוזאמען מיט מישא און לוסי נערמאן קומט יודעל דובינסקי, דער באריהמטער שוישפּיעלער, דער עולם איז געראטען זיך צו באזארגען באצייטענס מיט טיקעטס פאר דיעזען גרויסען אטרעקשען.

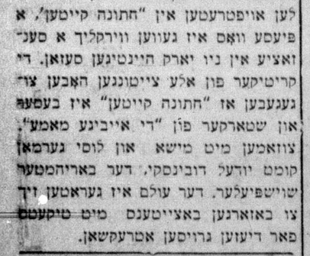

Canadian Pacific
TO
EUROPE

שיפסקארטען
ווען איהר שיקט נאָר איין ערע פריינט פון אייראָפּא אדער איהר ווילט פאה דענקט ווענען דער.

קענעדיען פאסיפיק שיפס־געזעלשאפט
א דירעקטע פארבינדונג פאר איהר נענר וועלכען לאנד אין אייראָפּא. אינטערפּערטערס ווערען באזארגט, כשר עסען פאר אימיגראנטען, ארענטליכע, פאראנטוואָרטליכע באגלייטער מיט יערען טראנספּארט. נאָר אינפאָרמאציע ווענדעט זיך צו אונזערע אורטאריזירטע לאקאלע אגענטען.
דזשיי. בי. מעקעי
נענעראל פאסאזשיר אגענט
1 קינג סט. איסט, טאראנטא
עדלייד 2106

גרויסע פארבאריטונגען צו 22־טער קאנוועניאָן פון פוילישען פארבאנד

געל — דער עקזעקוטיוו דירעקטאר פון פוילישען פארבאנד, דר. דזשאזעף טענענבאום, דזשייקאָב לייכטמאן און סאל ראָזענפעלד, וועלכער וועט עפענען די קאָנוועניאָן.

דער זונטאָגדיגער טאג וועט אָפּגענעבען ווערען בלויז אויף אינערליכע פראגען פון דער פערדערייטען, ווי אזוי שטארקער צו פארארייניגען די פוילישע אידען דאָ אין לאנד, באריכטען וועלען אָפּגעגעבען ווערען וועגען לעצטען יאָהר טעטיגקייט, און פלענער וועלען צוגעגרייט ווערען פאר דעם קומענדיגען יאָהר.

עס זענען דערהאלטען געווארען זעהר וויכטיגע ידיעות פון די פיהרער פון פוילישען אידענטום אין צוזאמענהאנג מיט דער איצטיגער עקאָנאָמישער לאגע פון די אידען אין פוילען.

די קאָנוועניאָן וועט זיך שליסען מיט א באנקעט. עס איז פון דער אוירסגרעסטער וויכטיגקייט, אז די אלע וואָס האָבען דערהאלטען איינלאדונגען צו דער קאָנוועניאָן, און די אלע, וואָס האָבען דערהאלטען טיקעטס, אדער וואָס וועלען זיי דערהאלטען צו דער עפענונג, זאָלען דורכאויס זיין אָנוועזענד, כדי אַ גרויסע צאָהלען אויסצודריקען אונזער איינגעקייט צו שיצען די רעכט פון די אידען אין פוילען.

זיי האָבען געוואונען די אנטאריא טשעמפּיאנשיפּ

דער אידישער באסקעט באל טיעם האָט לעצטענס געוואונען די טשעמפּיאנשיפּ פון אנטאריא. דער טיעם באשטייט פון פאָלגענדע אידישע מיידלאך:

ערשטע רייע (לעזענדיג פון לינקס צו רעכטס): — בעלא ראָזמאן, ריטא ווייגשטיין, דאָראָטי פאזניאק. ביעטרים רובינשטיין, ראָזי אלטמאן, ענן וואהלענדלער, און פיטער טאמלינסאן — זייער "מעסקאט".

צווייטע רייע: — שרה עפּעלבי, ביעטרים פרידהאָף, קלארא פריעדהאָף, מארים בלעק זייער לערער, עדעלייד קאָען, דיריש בארין, איזאָבעל קאָען, און שוירלי סאטין.

אידישע ארטיסטען פארלאזען א פארזאמלונג אלס פראטעסט

מאסקווע, דורך פאסט, (איטא).

די צוויי בעסטע ארטיסטען פון דעם מאסקווער אידישען מלוכה טעאטער, מי־כאָלס און זוסקין, האָבען אויסדריקט עפענטליך זייער פראטעסט געגען דעם וואָס מען וויל זיי אוועקשטעלען אידעאלאגיש אונטער דער אויפזיכט פון די קאָמוניסטישע אידישע שרייבער.

אלס אויסדרוק פון זייער פראטעסט האָבען זיי דעמאנסטראטיוו פארלאזען די ערשטע געמיינזאמע פארזאמלונג פון אידישע קאָמוניסטישע שרייבער מיט דעם קאלעקטיוו פון מאסקווער אידישען מלוכה טעאטער. די פארזאמלונג האָט פונדעסטוועגען, ניט קוקענדיג אויף דעם ארויסטריט פון די דאזיגע צוויי בעסטע קרעפטען פון טעאטער, אָנגענומען א רעזאָלוציע, אז דער טעאטער דארף ארבייטען צוזאמען מיט די אידישע קאָמוניסטישע שרייבער. די אָנגענומענע רעזאָלוציע שטרייכט דערביי אָבער אונטער, אז „די צוזאמענארבייט שאפט ניט אָפּ יענע אידעאלאגישע סטיליסטישע פארשיעדענקייטען, וואָס זענען פאראן אינ'ם וויידערדיגען גאנג פון דעם אידישען טעאטער".

דער מאגען?

עקס־לאַקס!

(אין ענגליש EX-LAX)